

Akademický rok 2020/2021

Bakalářská práce – posudek oponenta

Jméno a příjmení studenta: Veronika Šavarová

Název práce: Bezpečná místa

Slovní hodnocení:

S Veronikou Šavarovou jsem se osobně nesetkal. V koronavirové době jsem do Brna necestoval, studentka mi poslala dokumentaci svého bakalářského projektu i obsáhlé portfolio předchozí tvorby.

Malby Veroniky Šavarové jsou tak obyčejné, jak jen můžou být, a přesto je v nich zvláštní napětí. Mohly vzniknout kdekoliv, kde existovalo moderní umění, a to kdykoliv v posledních nejméně sto letech. Expresivně barevné malby připomínají variace na Vincenta van Gogha (bez absintu, ale zato na metamfetaminech), jiné zase evokují metafyzický realismus nebo surrealismus. Všechny v sobě mají zvláštní umanutost, která banálnímu námětu – květinám v interiéru, dodává tajemství. Umanutost a tajemnost se vyjevují až po shlédnutí většího počtu děl: Vidíme, že malířka různými styly a na různých místech maluje stále stejné pokojové květiny. Proč asi?

Prostory zachycených bytů nemají žádnou osobitost, stejně tak jako sporý nábytek, jež se v nich někdy nachází. Nevýrazné je i to, co vidíme za okny, pokud za nimi vůbec něco vidíme. Hlavní funkcí malovaných prostorů je zřejmě odrážet světlo na zkroucené rostliny, které se zdají být hlavním autorčiným zájmem. Tak intenzivním, že z určitých kompozic vybírá detail s rostlinou, který potom maluje znovu jako zúžený záběr na danou situaci. Ačkoliv jsou rostliny jediným živým prvkem maleb, nepůsobí jako oslava života, spíše jako pocta jejich houževnatému přežívání.

Jestliže je smyslem cyklu vyrovnání se s absencí domova, který pro autorku zosobňují pouze putující květiny, pak jsem tuto skutečnost pochopil až z textu obhajoby. Měla by být tato autobiografická okolnost nějakým způsobem komunikována směrem k divákovi? Nevím. Dořečenost by mohla výraz jejího umění oslabit. K ozvláštňení nepochybě přispívá i monumentální měřítko obrazů. Sám jsem uvažoval, jak by asi vypadal opačný extrém: titerné formáty, k nimž by se musel divák přiblížit jako nad květináč. Spíš než k vaporwave se mi zdají obrazy Veroniky Šavarové odkazovat k poklidné domácí modernitě evropské periferie. Prostředí paneláků, kde může být chudo, ale nikdy se nevypíná topení.

Oceňuji autorčin odkaz k poezii Petra Hrušky. Ať dál nachází v literatuře oporu a inspiraci. V některé fázi její tvorby – a ta je zřejmě již velmi blízko – bude muset opustit svět vlastních vzpomínek či traumat, a naučit se ve stejné intenzitě vypovídat i o ostatních. Literatura, ale i film zde může být vodítkem.

Otázky k rozpravě:

Jak moc je pro vás důležitá autobiografická rovina obrazů? Chcete se o ni nějakým způsobem dělit s vaším publikem? Jak?

Závěrečné hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh klasifikace:

B

Posudek vypracoval(a):

doc. Tomáš Pospiszyl, Ph.D.

Datum:

2.6. 2021